

BoonBerichten

Nieuwsbrief van het Louis Paul Boon Genootschap
nummer 172, december 2021

Het boek *Boontjes 1973* is eind december verzonden aan al onze leden. Een brochure met informatie over het verschijnen van deze band is verzonden aan alle boekhandels die verbonden zijn aan het Centraal Boekhuis. Via de boekhandel kan het boek dan ook besteld worden door alle andere geïnteresseerden.

Er zal tevens een persbericht verstuurd worden aan de redacties van kranten, tijdschriften en andere media om de aandacht te vestigen op deze uitgave.

We hopen dat we in mei 2022 onze voorjaarsbijeenkomst kunnen houden zodat we eindelijk weer eens met een aantal van onze leden kunnen samenkomen. Laten we goede moed houden dat het tegen die tijd dan toch mogelijk is om zoiets weer te organiseren.

Wij wensen iedereen een gezond en gelukkig 2022!

BOONTJES 1973

Het veertiende deel van de *Boontjes* – de verzamelde columns die Louis Paul Boon dagelijks schreef voor de krant *Vooruit* – is een kloeke band geworden van 493 pagina's. Boon nam in 1973 nauwelijks verlof en hij hoefde door ziekte niet verstek te laten gaan, waardoor er een maximale hoeveelheid bijdragen was dat jaar. Boon had wel gezondheidsklachten en hij had wel eens griep, maar doordat hij in het vooruit werkte kon er vrijwel elke dag een *Boontje* geplaatst worden in de krant.

De verzamelde *Boontjes* worden sinds 2014 samengesteld onder redactie van dr. Jos Muijres, docent aan de Radboud Universiteit Nijmegen, en uitgegeven door Uitgeverij Roelants te Nijmegen en Stichting Isengrimus in opdracht van het Louis Paul Boon Genootschap.

Jos Muijres heeft weer monnikenwerk verricht bij de tekstredactie van deze bundel. Opnieuw deed hij vele opzoekingen en werkte hij samen met diverse personen en instellingen om namen, woorden en uitdrukkingen te verklaren in bijgevoegde noten. In het nawoord analyseert hij de bijdragen van Boon en plaatst ze in het kader van diens toenmalige levensomstandigheden.

Naar aanleiding van de memoires van zijn vrouw Jeanneke die werden gepubliceerd in het tijdschrift *Maatstaf* haalt Boon jeugdherinneringen op. In de loop van het jaar wordt hij gevraagd zijn leven op te tekenen voor een boekuitgave en hij besluit daarvoor nog wat verder in het verleden te graven, daarbij ook

puttend uit eerdere boeken en stukjes in de krant die hij schreef. Traumatisch voor hem was de mobilisatie en de periode van de eerste oorlogsmaanden.

Toch zijn de meeste *Boontjes* licht van toon; het was niet de bedoeling dat Boon in zijn column serieus in ging op de actualiteit, waarvoor hij zich excuseert: "maar daarover mag ik het niet hebben, dat is nieuws voor de eerste pagina, en ik heb u een glimlach te schenken op de tweede pagina."

Net als in de eerdere bundelingen van de *Boontjes* zijn de onderwerpen weer heel divers. Boon heeft het over zijn dagelijks leven, zijn gezondheid, zijn herinneringen, zijn contacten met lezers. Altijd met een kwinkslag, soms wat meewarig, maar altijd in zijn zeer specifieke stijl waarbij het is alsof hij je als lezer direct toespreekt.

Een enkele keer kan Boon ongeïnspireerd overkomen of is hij ronduit flauw (bijvoorbeeld als hij mopjes tapt of klakkeloos wat uit andere boeken overschrijft), maar zoals Jos Muijres in het nawoord schrijft, zitten er vooral weer veel juweeltjes tussen.

Juist in de *Boontjes* waarin hij herinneringen ophaalt, komt toch een serieuze toon vaak naar voren, zoals in het *Boontje* 'Dortmund' van 16 maart, waarin hij schrijft over zijn belevenissen toen hij met zijn kameraden werd krijgsgevangen genomen en naar Duitsland afgevoerd:

"Ik ben geen hatelijk mens, maar nooit vergeet ik de dicht op elkaar gepakte Dortmunders, die ons in al die straten en op al die lanen zagen voorbij stappen en die ook maar geen enkele glimp van wat medelijden of erbarmen toonden."

“Ze konden alleen maar lachen, trots op ons neerkijken en fier zijn op hun eigen onoverwinbaar leger. Ach, misschien gebeurt dat met alle volkeren die een overwinningsroes beleven. En misschien was er hier en daar wél iemand die medelijden had en ons graag wat brood of een sigaret had aangeboden, maar bleef die wijselijk binnen in huis, om geen klappen in ontvangst te moeten nemen.”

In het Boontje ‘Wachten’ van 10 april denkt Boon aan de honger die hij leed en het heimwee dat hij had:

“Nee, ik heb nooit iets ergers meegemaakt dan die laatste weken, levend tussen hoop en vrees, honger lijdend, en elke gedachte aan huis verbannend, omdat het te pijnlijk was daaraan te denken.

Ik had thuis een zoontje, en die bengel had ik maar nauwelijks gezien, slapend in zijn wiegje. Nu moest hij reeds opgegroeid zijn tot iets van een jaar oud, in huis ronddravend, en... Nee, niet sentimenteel worden dacht ik dan. Niet aan denken! verwittigde ik mezelf. De honger van de maag was al een probleem genoeg, om er dan ook nog de honger van het hart te moeten bijnemen.”

Boon herinnert zich de ontvangst door zijn vader als hij na vele omzwervingen en ontberingen eindelijk naar huis kan, vrijgelaten uit krijgsgevangenschap:

“Nooit of nimmer vergeet ik het, aan de tramhalte stond mijn vader me op te wachten. “Dat is ook toevallig!” riep ik uit. Er kwam een flauwe grijns over zijn gelaat. “Niet zo toevallig,” zei hij, “ik sta hier al dagenlang te wachten.”

En hij bood me meteen een pakje sigaretten aan, het merk waarvan hij wist dat ik die steeds rookte. Ik kreeg er niet eens een vlammetje in. Zo beefde mijn hand van ontroering.” (‘Naar huis’, 20 april).

In ‘Wiegeliedje’ (7 mei) brengt Boon zijn kleinzoon David naar bed waarbij hij opnieuw moet denken aan die eerste oorlogsmaanden waarin hij uit krijgsgevangenschap was teruggekeerd en zijn zoontje onder-tussen was opgegroeid:

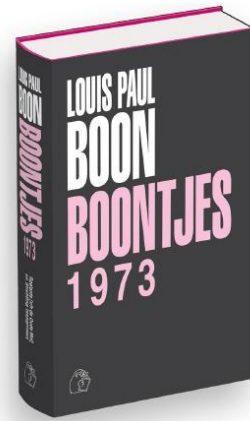
“Ik bleef naast zijn bedje zitten, speelde nog wat, babbelde nog wat, en als het dan toch de hoogste tijd werd dat hij inslapen moest, hield ik zijn handje vast en zong ik stil en fluisterend allerlei wiegeliedjes.

Nee, lach nu niet omdat ik zo sentimenteel was.

Ge moet het zelf maar eens meemaken, dat ge uw zoontje verlaat als hij een paar maanden oud is, en hem dan pas terugziet als een bengel van anderhalf jaar. Ge hebt dan iets gemist in uw leven, en dat wilt ge daarna goedmaken.”

Boon slaat ook een serieuze toon aan in zijn *Boontje* ‘Onze vlag’ van 3 mei waarin hij het heeft over de toekomst van het socialisme en het blijvende belang van de jaarlijkse Meistoet:

“Als we nu in onze Meistoeten opstappen, dan moet dit gebeuren als een getuigenis voor het huidige socialisme, en meer nog, voor wat het jonge en vernieuwde socialisme morgen moet zijn.”

Louis Paul Boon: Boontjes 1973
 Bezorgd door Jos Muijres (Radbout Universiteit Nijmegen)
 Uitgever: Uitgeverij Roelants (v/h de Oude Mol) en
 Stichting Isengrimus in opdracht van het Louis Paul Boon
 Genootschap, 2021
 14e deel uit de Boontjes-reeks
 Genaaid-gebonden, geheel in linnen, met stofomslag
 493 pagina's met noten, nawoord en register
 ISBN: 978 90 8158 056 4
 Winkelprijs € 31,00

De uitgave van de Boontjes 1973 kwam tot stand met steun van de Stichting Maria Elisa (Turnhout), Koninklijke Drukkerij Em. de Jong (Baarle-Nassau), firma Jan de Nul (Aalst), de provincie Oost-Vlaanderen, de Stad Aalst en de Koninklijke Academie voor de Nederlandse Taal en Letteren (Gent)

“We leven niet gisteren, we leven vandaag, we leven morgen. We moeten beginnen met in eigen schoot verstarring en verkalking te bevechten, we moeten jong en blij en levenskrachtig zijn, en overtuigd ervan zijn dat onze partij niet de partij is van eergisteren, maar de partij van overmorgen is.”

In zijn *Boontje* ‘Over kritiek’ van 19 juli reageert Boon op werk dat hij ter beoordeling soms toegezonden krijgt door anderen:

“Vol overgave schrijf ik een boek, en elke uitgever wil het meteen op de markt brengen. En even vol overgave maak ik een schilderij of een beeldhouwwerk, en iedereen haalt daar de schouders op en zegt: “Wat voor onnozelheid heeft hij nu weer gemaakt?”

Het is een goede raad van mij: schrijf, maak gedichten, schilder, maak beeldhouwwerken, maar trek het u niet aan wat anderen erover denken. Alleen dat ge er zelf wat aan hebt, is van belang.”

In ‘Lelijke brief’ van 31 oktober/1 november reageert hij op een brief die hij ontving, waarin hem wordt verweten succes te hebben en opnieuw een prijs in ontvangst te hebben mogen nemen:

“Ik heb nooit voor succes op zichzelf gewerkt. Ik heb gewerkt omdat ik dat graag deed. En als dat succes dan uiteindelijk toch kwam, heb ik dat erbij genomen met de glimlach en met het besef dat niets vergankelijker is dan eer en roem.

Aangenamer was het voor mij, dat ik mijn vrouw een nieuw kleedje kon kopen, mijn zoon helpen, mijn kleinzoon een verrassing aanbieden. Een schatrijk man ben ik niet geworden. Ik weet dat ik het veel verder zou geschopt hebben, moest ik ook meer commercieel aangelegd zijn geweest, en moest ik dingen gemaakt hebben waarmee ik veel en veel meer geld had kunnen verdienen.”

Nu hij met pensioen is en daardoor vaak de hele dag samen met zijn vrouw, zijn de verhoudingen in huis veranderd.

“Maar er ontstaat ook nog iets anders, door dat voortdurend de hele dag bij elkaar zijn: dat ge bij elkaar wensen, verlangens en dromen ontdekt, die ge er nooit vermoed had. Mijn hele leven lang heb ik heimelijk naar een stukje bos verlangd, een stukje ongerepte natuur, waar ik heel alleen kon zitten en mijn gedachten eens laten uitwaaien. Achja, en omdat dergelijke droom toch niet kon verwezenlijkt worden, zei ik er dan voor de grap bij: ‘Een stuk bos, met twee nimfen van zestien jaar erin’”. (‘Droom’, 10-11 maart).

Boon schrijft ook veel over de hoeveelheid werk die hij samen met zijn vrouw nog steeds heeft, zelfs nu hij met pensioen is. Het gaat niet alleen om zijn schepend werk, maar ook om de ontvangsten die ze hebben, de speciale gelegenheden waar ze naartoe moeten en de vele vrienden en kennissen die bij hun langskomen of waar bij op bezoek gaan.

Daar komt bij dat Boon nog steeds regelmatig gezondheidsklachten heeft, waarover hij bijvoorbeeld schrijft in het *Boontje* ‘Kwalen’ van 2/3 juni:

“Ach, over mijn kwalen alléén reeds zou ik elke dag een stukje kunnen schrijven. Trouwens, over mijn maag indertijd waren het geen stukjes, maar stukken. Boeken van zoveel pagina’s, meneer! Ik schreef over mijn maagpijn, om die maagpijn te kunnen vergeten. Zoals sommige vrouwen het over hun man hebben, urenlang, om aan die man niet meer te moeten denken.”

Zoals alle delen in deze reeks, is het boek prachtig uitgevoerd: het betreft een in katernen gebonden editie, geheel in linnen, met stofomslag.

Leden van het Boon Genootschap ontvangen de band *Boontjes 1973* bij hun lidmaatschap, andere geïnteresseerden kunnen het boek bestellen via de reguliere boekhandel.

Zoals bij voorgaande gelegenheden is het ook dit jaar voor onze leden mogelijk een of meerdere exemplaren van de *Boontjes* te bestellen tegen kostprijs.

Voor € 20,00 per exemplaar plus € 5,00 bijdrage in de verzendkosten kunnen leden deze bij ons secretariaat bestellen, bij gelijktijdige overschrijving van het verschuldigde bedrag naar de bankrekening van het genootschap (zie colofon).

Desgewenst sturen wij een rekening.

BoonBerichten

Uitgave van het Louis Paul Boon Genootschap
Samenstelling en redactie: Erik van Veen

Bestuur Louis Paul Boon Genootschap:
Luckas Vander Taelen (voorzitter), Wim Dijkstra en Luc Geeroms
(ondervoorzitters), Herman Verlint (secretaris),
Erna De Ridder, Erik van Veen, Michel De Wolf

De Erven Boon zijn adviseur van het bestuur

Secretariaat:

Herman Verlint
Willy la Croixstraat 41, 1069 PB Amsterdam, Nederland
+31 (0)20 6100999 / +31 (0)6 45679098

mail@lpboon.net

Website: www.lpboon.net

Bankrekening: BE36 0682 0049 4781
t.n.v. L.P. Boon Genootschap,
Oude Vismarkt 13
9300 Aalst
België

Word lid van het Louis Paul Boon Genootschap!

U bent al lid vanaf € 50 per jaar
Lees [hier](#) alles over het lidmaatschap

De activiteiten van het Louis Paul Boon Genootschap worden mede mogelijk gemaakt door steun van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren (KANTL), Stichting Maria Elisa, Koninklijke Drukkerij Em. de Jong, firma Jan de Nul, de stad Aalst en Provincie Oost-Vlaanderen.

Koninklijke Academie voor
Nederlandse Taal en Letteren

Private Stichting Maria Elisa
Turnhout

Koninklijke Drukkerij
Em. de Jong, Baarle-Nassau

Jan de Nul, Aalst
Vormgeven aan water en land